တက္ကသိုလ် ပညာပဒေသာစာစောင် (ဘောဂဗေဒ)

အတွဲ ၃၊ အပိုင်း ၃၊ ၁၉၆၈

ဤ ဆောင်းပါးကို ၁၉၆၈ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ရရှိပါသည်။

ဒေါ်တင်တင်အေး

(ဘောဂဗေဒ ကထိက၊ စီးပွားရေး တက္ကသိုလ်)

(Digitised by Alex Snow School)

ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်

इडीईः

နိုင်ငံ အချင်းချင်း စီးပွား ရေး အရ ဆက်သွယ်မှု အမျိုးမျိုး ရှိ ရာ ယင်း ဆက်သွယ်မှ များ ၏ အခြေအနေကို နိုင်ငံချင်း ငွေကြေးပေးယူမှု အခြေအနေက သရုပ်ဖော်လျက်ရှိ၏။ နိုင်ငံအချင်းချင်း ငွေကြေးအပေးအယူ ပြုလုပ်ပုံ တရုပ်လုံးသည် နိုင်ငံချင်း ငွေကြေးစနစ်အဖြစ် တည်ရှိ၏။ နိုင်ငံချင်း ငွေကြေးစနစ်တွင် ငွေကြေးအပေးအယူ ပြုလုပ်ရာ၌ အသုံးပြုသည့် ငွေကြေးမလုံလောက်သည့် ပြဿနာ မကြာခဏ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်ကို သမိုင်းက ပြလျက်ရှိ၏။ ထိုကဲ့သို့ ပြဿနာပေါ်ပေါက်တိုင်း သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံများ ပူးပေါင်းကာ ငွေအပေးအယူ အစီအစဉ်သစ်များကို ပြုလုပ်ကြလေသည်။ ပုံစံ အားဖြင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အပြီးတွင် စတင်ပေါ်ပေါက်လာသော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးအဖွဲ့ (The International Monetary Fund) သည် နိုင်ငံအများအပြားက ပူးပေါင်းပြုလုပ်ခဲ့သော အ စီအစဉ်တရပ်ဖြစ်၏။ ဥရောပအတွင်း နိုင်ငံချင်းငွေပေးငွေယူအသင်း (Intra-European Payments Association) နှင့် ဥရောပငွေပေးငွေထူ ထူနီယန် (European Payments Union) စသည်တို့သည် ဥရောပ နိုင်ငံများ၏ ငွေပေးငွေယူ အဖွဲ့အစည်းများ ဖြစ်၏။ ယင်းအဖွဲ့ အစည်းများ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းသည် စီးပွားရေး ဆက်သွယ်မှုများအတွက် နိုင်ငံချင်းငွေပေးငွေယူ ပြဿနာများ ပြေလည်စေရန် ဖြစ်၏။ ထိုကဲ့သို့သော ငွေပေးငွေယူအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုသည် ၁၉၅၈-၅၉ ခုနှစ်က ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီးလျှင် နိုင်ငံချင်း ငွေကြေးစနစ် အတွင်းတွင် ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက် (Euro-dollar market) အဖြစ် တည်ရှိလာလေသည်။ ယူရိုဒေါ်လာ ဈေးကွက်သည် နိုင်ငံချင်း ငွေ ပေးငွေယူမှုအတွက် အစီအစဉ်တခု ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း အထက်၌ဖော်ပြခဲ့သော အဖွဲ့ အစည်းများ ကဲ့သို့ နိုင်ငံအများပူးပေါင်းလျက် စည်းမျဉ်းများရေးဆွဲကာ တရားဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်း ထားသော အဖွဲ့အစည်းတ ရပ်ကား မဟုတ်ချေ။

၁၉၅၈-၅၉ ခုနှစ်လောက်မှစ၍ အမေရိကပြည်ထောင်စုမှ ဒေါ်လာငွေရင်းများ စီးထွက်ခဲ့ရာ အခြားနိုင်ငံများ၏ ဗဟိုဘဏ်ကြီးများ၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်များနှင့် အခြားငွေကြေး အဖွဲ့ အစည်းများလက်ဝယ် ဒေါ်လာ အတော်များ ရောက်ရှိခဲ့၏။ ထိုဒေါ်လာငွေများမှ ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက် အတွက် ငွေရင်းရန်ပုံငွေ စတင်ရရှိခဲ့၍ အမေရိကပြည်ထောင်စု၏ နိုင်ငံချင်းငွေပေးငွေ ယူ လက်ကျန်ရှင်းတမ်းလိုငွေ (balance of payments deficits) ပေါ်ပေါက်ရာမှ ယူရိုဒေါ်လာ ဈေးကွက် စတင်ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်ဟုပင် နိုင်ငံတကာငွေကြေးပါရဂူများက ခန့်မှန်းကြလေသည်။ အမေရိက ပြည်ထောင်စု၏ လက်ကျန်ရှင်းတမ်းလိုငွေပေါ်ပေါက်ရသည့် အကြောင်းရင်းများကို ရှာဇွေ ဆန်းစစ်လိုက်သည့် အခါ တွေ့ရှိရသည့် အကြောင်းရင်းတခုမှာ အမေရိကလူမျိုးများနှင့် အခြားနိုင်ငံသားများသည် ဒေါ်လာငွေကို အမေရိကပြည်တွင်းတွင်ထက် အမေရိကပြည်ပတွင် ပိုမိုအပ်နှံလို ကြခြင်း၊ ရင်းနှီးမှုပြုလုပ်လိုကြခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။ အမေရိက ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်များနှင့် ငွေကြေးဈေးကွက်ကပေးနိုင်သော အများဆုံးအတိုးနှန်း ထက်မြင့်သော အတိုးနှန်းကို ကနေဒါ ဘဏ်များက ပေးကြခြင်းကြောင့် ကနေဒါဘဏ်များတွင် ဒေါ်လာငွေ အမြောက်အမြား အပ်နှံကြ၏။

အမေရိက ငွေကြေးဈေးကွက်တွင်ရရှိသော အတိုးနှုန်းထက် ပိုသောအတိုးနှုန်းကို ဥရောပနိုင်ငံ များ ရှိ ကူး သ န်း ရော င်း ဝ ယ်ရေး ဘ ဏ်များ မှ ရ ရှိ နို င်ကြ သော ကြော င့် လ ည်း ဥ ရော ပ ကူး သ န်း ရော င်း ဝ ယ်ရေး ဘ ဏ်များ တွင် ဒေါ်လာ ငွေ များ ကို အ ပ်နှံ ကြ ခြင်းဖြစ် ၏။ အ မေ ရိက ပြည်ထောင်စုသားများက ဥရောပဘဏ်များနှင့် ကနေ ဒါဘဏ်များတွင် ဒေါ်လာငွေအပ်နှံခြင်းသည် အမေရိကပြည်မှ ငွေရင်းစီးထွက်ခြင်းဖြစ်၍ အမေရိက၏ နိုင်ငံချင်းငွေပေးငွေယူ လက်ကျန်ရှင်းတမ်း ထိုငွေကို ပိုမိုလာစေသည်ကို တွေ့ရှိရ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်သည် အမေရိက ပြည်က အမှတ်တမဲ့တီထွင်လိုက်သော ဈေးကွက်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရပေသည်။

ယူ ရိုဒေါ်လာ ဈေးကွက် စတင်ပေါ်ပေါက်လာပုံနှင့် ပတ်သက်၍ ယူ ဆ ချက်အ တော်များများရှိ ကြောင်း တွေ့ ရ၏။ အခြားယူ ဆချက်တခုမှာ ယူ ရိုဒေါ်လာဈေးကွက် ပေါ်ပေါက်လာခြင်းနှင့် အပြည် ပြည်ဆိုင်ရာ ငွေ ကြေးဈေးကွက် အသွင်သို့ ရောက်ရှိလာ ရခြင်းသည် လန်ဒန်ငွေ ကြေးဈေး ကွက်၏အပြုအမှုနှင့် ငွေကြေးထုပ်ငန်းများကြောင့် ဖြစ်သည်ဟူသော ယူဆချက်ဖြစ်သည်။ လန်ဒန် ငွေကြေးဈေးကွက်၌ အပ်နှံထားသော ဒေါ်လာငွေများကို ဥရောပ တိုက်ရှိဘဏ်ကြီးများ၌ ပြန်လည် အပ်နှံရာမှ ပေါ်ပေါက်လာသည်ဟု ဆိုကြ၏။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်လောက်မှစ၍ လန်ဒန်ငွေကြေးဈေးကွက် တွင် ဒေါ်လာအပ်ငွေများကို စနစ်တကျချေးငှားခြင်း၊ ရောင်းဝယ်ခြင်းပြုခဲ့ရာမှ ပဲရစ်မြို့နှင့် အခြားဥ ရောပငွေကြေးဈေးကွက်များကလိုက်၍ ဒေါ်လာအပ်ငွေများကို ချေးငှားခြင်း၊ ရောင်းဝယ်ခြင်း ပြုလုပ်ခဲ့ သဖြင့် ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်သည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးဈေးကွက်အသွင် ရရှိလာသည်ဟု ဆိုကြ၏။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးဈေးကွက်အသွင်ဖြင့် ပေါ်ထွက်လာသည်နှင့် ကာလတိုအတိုး နှုန်း နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်နှုန်း စသည်တို့သည်လည်း အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာနှုန်းများအသွင်သို့ ကူးပြောင်းလာခဲ့ကြ၏။ ထို့ကြောင့် ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက် စတင်ပေါ်ပေါက်လာပုံကို အမျိုးမျိုးဖော်ပြ ကြသည်ကို တွေ့ရ၏။

ထွန်ခဲ့သောဆယ်နှစ်နီးပါးအတွင်းက ဤဈေးကွက်၏ ပြိုင်ဆိုင်လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပုံနှင့် နိုင်ငံ အများအပြားက ဤဈေးကွက်တွင်ပါဝင်လာကြပုံကို ဆက်လက်လေ့လာမည်ဆိုက ယူရိုဒေါ်လာဈေး ကွက်သည် အမေရိက ပြည်ထောင်စုတခုတည်း၏ လုပ်ဆောင်မှုဖြင့် ပျက်ပြားချုပ်ငြိမ်းသွားနိုင်လိမ့် မည် မဟုတ်တော့ကြောင်း တွေ့ရ၏။ ထွန်ခဲ့သော တနှစ် နှစ်နှစ်အတွင်းက အမေရိကပြည်၏နိုင်ငံ ချင်း လက်ကျန်ရှင်းတမ်းလိုငွေပြဿနာ ပြေလည်လာသည်။ ထိုအချိန်၌လည်း အခြားနိုင်ငံများက ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်ကို ယင်းတို့၏လက်ကျန်ရှင်းတမ်း၏ထိုငွေ ရှာရန်နှင့် ပိုငွေမြှပ်နှံရန်အတွက် အသုံးပြုကြသည်ကို တွေ့ရှိရသောကြောင့် ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်သည် ဆက်လက်တည်ရှိဦးမည်ဟု ခန့်မှန်းထားကြ၏။

ထို့အပြင် ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်သည် လန်ဒန်မြို့တွင်သာ အခြေစိုက်မိရုံမကပဲ ဥရောပနိုင်ငံ အနှံ့အပြားရှိ မြို့ကြီးများသို့လည်း ဆယ်နှစ်အတွင်း ပျံ့နှံ့သွားလေသည်။ ပဲရစ် (Paris)၊ မီလန် (Milan)၊ အမ်စထာဒမ် (Amsterdam)၊ ဗရစ်ဆဲ (Brussels)၊ ဖရင်းဖတ် (Frankfurt)၊ ဂျီနီဗာ (Geneva)၊ ဇူးရစ် (Zurich) မြို့များရှိ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်များသည် ယူရိုဒေါ်လာများကို အချေး အငှား ပြုလုပ်လျက်ရှိ၏။ ဗီရွတ် (Beirut)၊ တဲလာဗစ် (Tel-Aviv) နှင့် ကိုင်ရို (Cairo) မြို့ တို့တွင်လည်း ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်ရှိရာ အတော်ပင်ကျယ်ပြန့် သော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာငွေကြေး ဈေးကွက် ဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ယူရိုဒေါ်လာ ဈေးကွက်၏ လုပ်ကို င်ဆော င်ရွက်ပုံ၊ ကာလတို အတိုးနှုန်းကို ထိခိုက်ပုံနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးစနစ်၏ အစိတ်အပိုင်းတရပ် ဖြစ်လာပုံတို့ကို လေ့လာထိုက်ပေသည်။

ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်

ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်ဟူသည် နိုင်ငံတကာငွေကြေးစနစ်တွင် ၁၉၅၈-၅၉ ခုနှစ်လောက်မှ စတင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ သော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကာလတို ချေးငွေ ဈေးကွက်ဖြစ်သည်။ ထို ဈေးကွက် ၏ တည်နေရာနှင့် ထုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပုံကို လေ့လာမည်ဆိုပါက အမည်နှင့်မလိုက်ကြောင်း တွေ့ရပေ လိမ့်မည်။ ဈေးကွက်တည်နေရာသည် လန်ဒန်ငွေကြေးဈေးကွက်၊ နယူးယောက်ငွေကြေးဈေးကွက် စသည်တို့ကဲ့သို့ လန်ဒန်မြို့တွင်လည်းကောင်း၊ နယူးယောက်မြို့တွင်လည်းကောင်း တည်ရှိသည်ဟုမ ဆိုနိုင်ချေ။ ပြင်သစ်ပြည် ပဲရစ်မြို့ရှိဘဏ်၌ အပ်နှံထားသော စတာလင်ငွေကို အခြားနိုင်ငံများက ဈေးငှားယူလျှင်လည်းကောင်း၊ အမေရိကပြည်သားများက ပြည်ပမှ ယူရိုဒေါ်လာများ ဈေးငှားယူကြ လျှင်လည်းကောင်း၊ ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်တွင် ငွေကြေးကိစ္စများ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင် ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်သည် ဥရောပတိုက်ရှိ ငွေကြေး ဈေးကွက်ဖြစ်သည် ဟူ၍ကား မဆိုနိုင်ချေ။ အရင်းရှင်နိုင်ငံအများအပြားပါဝင်ပြီးလျှင် အမေရိကန်ဒေါ်လာကိုသာမက စ တာလင်ငွေနှင့် အခြား ထဲလှယ်လွယ်ငွေကြေး (convertible currency) များကိုပါ ရောင်းဝယ်ကြ ခြင်း၊ ကာလတိုအတွက် ချေးငှားကြခြင်း ပြုလုပ်နိုင်ကြသောကြောင့် ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်သည် ဥရောပတိုက်ထက်ကျယ်ပြန့်သော အကျယ်အတန်းရှိ၏။ ထို့ပြင် ဒေါ်လာတမျိုးတည်းမဟုတ်ပဲ အခြား ငွေကြေးမျိုးကိုပါ ရောင်းဝယ်နိုင်ကြောင်း တွေ့ရပြန်သောကြောင့် တည်နေရာနှင့် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွတ် ပုံသည် အမည်နှင့်မလိုက်ကြောင်းတွေ့ရ၏။

ယင်း၏အမည်နှင့် တည်နေရာတို့မှာ မစပ်တပ်သော်လည်း နိုင်ငံချင်းငွေကြေးကိစ္စရပ်များ အတွက် အလွန်ပင်အ ရေးကြီးသော လုပ်ဆောင်ချက်မျိုးကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသောကြောင့် ယူရို ဒေါ်လာဈေးကွက်သည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဈေးကွက်သဏ္ဌာန် ဆောင်နေသည့်အပြင် အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာငွေကြေးစနစ်၏ ဖျက်ပစ်ရန်မဖြစ်နိုင်တော့သည့် အစိတ်အပိုင်းလည်းဖြစ်ကြောင်း ဆက်လက် ဖော်ပြလိုပေသည်။

ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်တွင် ဈေး၄ားနိုင်သော ငွေကြေးရန်ပုံငွေကို ကမ္ဘာအနှံ့အပြားရှိ နိုင်ငံလေး ဆယ်ကျော် ငါးဆယ်နီးပါးမှ ရရှိသည်။ တရားဝင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာငွေကြေးအဖွဲ့အစည်းများ(ပုံစံ။ ။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငွေကြွေးရှင်းလင်းရေးဘဏ် (The Bank for International Settlements))၊ အစိုးရ ငွေကြေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့များ (ပုံစံ။ ။နိုင်ငံအသီးသီးတို့၏ ဗဟို ဘဏ် များ)၊ စက်မှုနှင့် ကုန်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းကြီးများနှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်တို့ထဲမှ ဖြစ်သည်။ ဖော်ပြပါ အဖွဲ့ အစည်းများနှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်များက မိမိတို့လက်ဝယ်ရှိသော ဒေါ်လာများကို လန်ဒန်မြို့၊ ပဲရစ်မြို့နှင့် အခြား ဥရောပမြို့ကြီးများရှိ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်ကြီးများထံတွင် အချိန်စေ့အပ်ငွေအဖြစ် အပ်နှံကြသည်။ ထိုဒေါ်လာအပ်ငွေများသည် ဂျပန်ပြည်နှင့် အမေရိကပြည်ထောင်စုအပါအဝင် နိုင်ငံ အများအပြားက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန်အတွက် ချေးယူနိုင်သော ယူရိုဒေါ်လာငွေရင်းဖြစ်လာသည်။ တခါ တရံ ဘဏ်များကပင် ယူရိုဒေါ်လာဖြင့် ဝင်ရောက်ရင်းနှီးကြသည်။ လန်ဒန်မြို့၊ ပဲရစ်မြို့နှင့် အခြားဥ ရောပမြို့ကြီးများရှိ ကူးသန်း ရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်ကြီးများသည် ဤသို့ဖြင့် ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်ကို ဖန်တီးကြပြီးလျှင် ယူရိုဒေါ်လာ ဈေးကွက်ဖွံ့ဖြိုးအောင် ဆောင်ရွက်ရာတွင်လည်း ယင်းတို့သည်ပင် အဓိကအဖွဲ့အစည်းများဖြစ်ကြလေသည်။ ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်၏ အဓိကလုပ်ဆောင်ချက်သည် ဥ ရောပနိုင်ငံများရှိ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဘဏ်ကြီးများက ဒေါ်လာ၊ စတာလင်ပေါင်၊ ဆွစ်ဖရန့် (Swiss franc)၊ နယ်သာလင်ဂီလဒါ (Netherlands guilder) နှင့် ပြင်သစ်ဖရန့် (French franc) များကို အပ်ငွေအဖြစ်လက်ခံကာ ပြန်လည်ချေးငှားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဥရောပနိုင်ငံကြီးများရှိ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဘဏ်ကြီးများ၊ ပုဂ္ဂလိကပိုင်ဘဏ်များ၊ မြှုပ်နှံရေးဘဏ်များကပါ ယူရို ဒေါ်လာများနှင့် ယူရိုစတာလင် (Euro-sterling) ငွေများကို ချေးငှားကြသဖြင့် ယူရိုဈေးကွက်၏ အဓိကတည်နေရာသည် ဥရောပဖြစ်လေသည်။

ယူ ရို ဒေါ်လာ ဈေး ကွ က်တွ င် ဆော င်ရွ က်လျ က်ရှိ သော ငွေ ဈေး ၄ား မှ လု ပ်ဆော င်ရွ က်နှ င့် ပတ်သက်သည့် ထူးခြားချက်တစ်ခုကို ဖော်ပြလိုသည်။ ယူခိုဒေါ်လာဈေးကွက်ဟူသည် ဒေါ်လာငွေ၏ ပင်မနိုင်ငံဖြစ်သည့် အမေရိကပြည်ထောင်စု၏ပြင်ပတွင် ဈေးငှားသော ဒေါ်လာဈေးကွက် ဖြစ်သည်။ ပုံ စ အား ဖြင့် ယူ ရို ဒေါ်လာ ကို အ ဈေး အ ၄ား ပြု လု ပ်လျ က်ရှိ သော နို င်ငံ ဈားသည် အ မေ ရိ က ပြည်ထောင်စုမဟုတ်သော နိုင်ငံ ဈားတွင်ရှိသည့် ဒေါ်လာငွေ ဈားကို အဈေးအ ၄ား ပြု လုပ်လျက်ရှိ သော နိုင်ငံ ဈားသည် အ မေ ရိ က ပြည်ထောင်စုမဟုတ်သော နိုင်ငံ ဈားတွင်ရှိသည့် ဒေါ်လာငွေ ဈားကို အဈေးအ ၄ား ပြု လုပ်လျှင် ဖြစ်သည်။ ဤသို့ဖြင့် အမေရိကပြည်ထောင်စုတိုယ်တိုင်ကပင်လျှင် ယူ ရိုဒေါ်လာများကို ဈေးငှားနိုင်ကြ လေသည်။ တို့ အ တူ ယူ ရို စ တာ လင်ဈေးကွက်ဟူ သည် ယူ နိုက်တက်က င်း ဒမ်း (United Kingdom) ပြင်ပတွင် စတာလင်ငွေဈေးငှားလျက်ရှိသော ဈေးကွက်ကို ဆိုလိုပေသည်။ ထို့ကြောင့် ပင် ယူရိုဒေါ်လာငွေကို အများဆုံးဈေးငှားသည် ဈေးကွက်တည်နေရာသည် လန်ဒန်မြို့ဖြစ်၍ ယူရိုစ တာလင်ငွေကို အများဆုံးဈေးငှားသည် ဈေးကွက်တည်နေရာမှာ ပဲရစ်မြို့ဖြစ်လေသည်။ ဤနည်းဖြင့် ကမ္ဘာပေါ်ရှိလဲလှယ်လွယ်ငွေကြေးများကို ငွေကြေးပင်မနိုင်ငံပြင်ပတွင် ဈေးငှားလျက်ရှိသော ဈေး ကွက်များ ပေါ်ပေါက်လာသည်။ ယူရိုဖရန့်ဈေးကွက်တည်နေရာမှာ ပဲရစ်မြို့ဖြစ်လေသည်။ ဟူရိုတိုလာသည်။ ထူရိုဖျေးကွက် (Euro-franc market)၊ ယူရိုဂီလာဒါဈေး ကွက် (Euro-guilder market) စသည့်ဖြင့်လည်း ရှိကြလေ၏။ သို့ရာတွင် ထိုဈေးကွက်တို့အနက် ယူရိုဒေါ်လာငွေများ ဈေးငှားသည့်ဈေးကွက်သည်သာ အထင်ရှားဆုံးဖြစ်သောကြောင့် ထင်းဈေးကွက် အားလုံးကို ပူပေါင်းပြီးလျှင် ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်သည်သာ အထင်ရှားဆုံးဖြစ်သောကြောင့် ထင်းဈေးကွက်

တပြည်နှင့်တပြည် အတိုးနှုန်းခြားနှားနေခြင်းကို အခွင့်ကောင်းယူကာ အမြတ်အစွန်းရရှိရေး အတွက် ယူရိုဒေါ်လာများကို အချေးအ၄ားပြုလုပ်ကြခြင်းဖြစ်၍ ထိုလုပ်ဆောင်ချက်များသည် ဈေး ကွ က်ကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးပွား စေ ၏။ ဥရော ပ တို က်ရှိ ဘ ဏ်များ သ ည် ဒေါ်လာ များ ကို ချေး ယူပြီး နော က် ပြန်လည်ထုတ်ချေးကြ၏။ တခါတရံ ဒေါ်လာငွေများကိုချေးယူကာ ဖရန့်ငွေအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲကြပြီး မှ ဖရန့်ငွေကို ထုတ်ချေးကြ၏။ ယူရိုဒေါ်လာ ချေးငှားခြင်းသည် ငွေဖြစ်လွှယ်ငွေကြေးအပ်ငွေများကို လက်လွှဲပြောင်းခြင်း ဖြစ်၏။ နိုင်ငံများရှိ ကူးသန်း ရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်ကြီးများသည် နိုင်ငံ အချင်းချင်း ငွေရင်းဆောင်းပေးခြင်း၊ မြှုပ်နှံရန်ရင်းနှီးငွေ ရှာဗွေစုဆောင်ပေးခြင်း၊ ငွေဖြစ်လွယ်မှုကို အထောက်အပံ့ပေးခြင်း စသည့်လုပ်ငန်းမျိုးကို လုပ်ဆောင်ကြ၏။ ထိုလုပ်ငန်းမျိုးသည် နိုင်ငံချင်း ငွေရင်းလှုပ်ယှားသွားလာမှုကို အထောက်အပံ့ပြုကြောင်း တွေ့ရပေသည်။ ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက် တွင် အပ်ငွေစာရင်းလက်လွှဲပြောင်းခြင်းဖြင့် လဲလှယ်လွယ်ငွေကြေးများကို အချေးအဌားပြုလုပ်ကြ သည့်အပြင် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်များသည် အမြတ်အစွန်းရရန် ထဲလှယ်လွယ်ငွေကြေးများ ကို ရောင်းဝယ်ကြသေး၏။ နိုင်ငံခြားငွေလဲလှဘ်နှန်းထား တပြည်နှင့်တပြည်ကွာခြားနေခြင်း၊ အချိန် နှင့်လိုက်၍ လှုပ်ယှားနေခြင်းတို့ကို အခွင့်ကောင်းယူကာ ဒေါ်လာငွေနှင့် စတာလင်ငွေတို့ကို ရောင်းဝယ်ကြခြင်းဖြစ်၏။ ထို့သို့ရောင်းဝယ်ကြခြင်းကို လက်လှည့်ရောင်းဝယ်ခြင်း (arbitrage) ဟု ခေါ်သည်။ ဤလုပ်ဆောင်ချက်များသည် ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်ကို ဖွံ့ဖြိုးစေသော်လည်း နိုင်ငံများ၏ အတိုးနှုန်းများကို ထိခိုက်၏။ ယူရိုဒေါ်လာချေးငွေများသည် တရက်မှဆဲ့ရှစ်လအထိကြာသော ချေး ငွေးမျိုးဖြစ်၍ ကာလတိုချေးငွေအတိုးနှုန်းကို ဦးဆုံးထိခိုက်၏။ ယူရိုဒေါ်လာများလက်လှည့်ရောင်းဝယ် ခြင်းကြောင့် နိုင်ငံခြားငွေလှယ်နှုန်း (foreign-exchange rate) ကိုလည်း ထိခိုက်တတ်၏။ နောက်ဆုံး၌ နိုင်ငံခြားငွေ လက်ငင်းနှုန်း (spot rate) နှင့် အကြိုနှုန်း (forward rate) တို့ဆက် သွယ်မှုကိုပါ ထိပါးလေသည်။ ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်၏လုပ်ဆောင်ချက်သည် နိုင်ငံချင်းငွေကြေးဈေး ကွက်ရှိ အတိုးနှုန်းနှင့် နိုင်ငံခြား ငွေလဲလှယ်နှုန်းများကို ဤသို့ထိခိုက်နိုင်သော်လည်း အတိုးနှုန်းနှင့် လဲလှယ်နှုန်းများကိုမှ ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ရန် အင်အားမရှိချေ။

အရင်းရှင်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်များသည် အမြတ်ရလိုကြသော အဖွဲ့အစည်းများ ဖြစ် ကြသည့်အလျောက် အမြတ်ရသောလုပ်ငန်းဖြစ်သည့်ပြည်တွင်းအပ်ငွေလက်ခံခြင်း၊ ပြည်တွင်းတွင် ချေးငွေ ထု တ်ချေး ခြင်း ထု ပ်င န်း များ ကို ထု ပ်ကို င်ကြ ၏။ ဤ ထု ပ်င န်း များ ကို ပြည်တွင်း ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်လုပ်ငန်းဟူ၍ခေါ်၏။ ဘဏ်များသည် ထိုလုပ်ငန်းများကိုလုပ်ဆောင် ယင်း နိုင်ငံခြားကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်များနှင့် အဆက် အသွယ်ရှိလာခဲ့သည်။ ယင်းသို့ရှိလာ ရာမှ ဘဏ်အချင်းချင်းမှလည်းကောင်း၊ ပြည်ပရှိ အရြားငွေကြေး အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်တို့ ထံမှလည်းကောင်း လဲလှယ်လွယ်ငွေကြေးများကို အပ်ငွေအဖြစ် လက်ခံပြီးလျှင် ပြန်လည်ထုတ်ချေး သည့်ဘဏ်လုပ်ငန်းကို လုပ်ဆောင်လာကြသည်။ ထိုလုပ်ငန်းသည် နိုင်ငံချင်းကူးသန်း ရောင်းဝယ် ရေးဘတ်လုပ်ငန်း (international commercial banking) ဖြစ်၏။ ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်၏ လက်ရှိအခြေအနေတွင် ဖော်ပြပါနိုင်ငံချင်း ဘဏ်လုပ်ငန်းမျိုးကို နိုင်ငံအများအပြားရှိဘဏ်များက လုပ်ဆောင်လျက်ရှိခြင်းကြောင့် ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်၏ လုပ်ငန်းဆောင်တာများသည် နိုင်ငံချင်း ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်လုပ်ငန်းမျိုးဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရ၏။ ယခုအခါ၌ ထိုလုပ်ငန်းမျိုးကို ဘဏ် အများအပြားက ပြိုင်ဆိုင်လုပ်ဆောင်လာသည်ကို တွေ့ရ၏။ ပြိုင်ဆိုင်လုပ်ဆောင်မှုများရှိသောကြောင့် ဈေးကွက်၏အခြေအနေကို နိုင်ငံတခုတည်းကလည်းကောင်း၊ ဘဏ်တခုတည်းကလည်းကောင်း လွှမ်းမိုးပြုပြင်နိုင်မည်မဟုတ်သည့် အခြေအနေတွင်ရှိ၏။ ဈေးကွက်တွင် ရောင်းဝယ် ဈေးငှားနေ သော ယူရှိဒေါ်လာပမာဏသည် ရှစ်နှစ်အတွင်း သုညမှ ဒေါ်လာကုဋေတထောင်အထိ တိုးပွားလာ သည်ကို တွေ့ရ၏။ ချေးငွေထုထည်အရ ကမ္ဘာပေါ်ရှိကာလတို ချေးငွေဈေးကွက်များတွင် အကြီးဆုံး ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရ၏။ ချေးငွေအသွားအလာပမာဏကို ကြည့်ပြန်လျှင်လည်း တခါတရံအလွန်ပင် ကြီးမားသည်ကို တွေ့ရ၏။ ပုံစံ။ ။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် အီတလီကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဘဏ်များက ဒေါ်လာသန်းပေါင်း ၇၅၀ အထိ ချေးယူမူးသည်။ တဖန် အီတလီပြည်ကပင် ၁၉၆၅-၆၆ ခုနှစ်က ဈေး ကွက်တွင် ယူရှိဒေါ်လာပေါင်း ဆယ်ကု ဋေမြှုပ်နှံခဲ့ပြန်သည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် အမေရိက ပြည်ထောင်စုသို့ ဒေါ်လာငွေပေါင်း မြောက်မြားစွာ စီးဝင်ခဲ့သည် အခြေအနေကိုပါ ကျော်လွှားနိုင်ခဲ့သ ဖြင့် ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်၏ ကြံ့ခိုင်မှုကို တွေ့ခဲ့ရ၏။ အစိုးရ၏ အကူအညီ အထောက်အပံ့ တစုံတ ရာမပါပဲ ဤမျှတိုးတက်ကြံ့ခိုင်သည်အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိလာနိုင်ပုံကို လေ့လာဆန်း စစ်ရန် လိုအပ်ပေသည်။

ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိုးပွားစေသော ပထမအချက်သည် ဈေးကွက်တွင်းသို့ ယူ ရိုဒေါ်လာ အမြောက်အမြားရှိနိုင်အောင် ဆွဲဆောင်နိုင်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ယူရိုဒေါ်လာအပ်ငွေများ အတွက်ပေးသော အတိုးနှုန်းသည် အခြားအတိုးနှုန်းများထက် မြင့်၏။ ယူရိုဒေါ်လာငွေကိုထုတ်ချေး ရာ၌ သက်တမ်း (maturity) အမျိုးမျိုး ရှိသည်။ ခုတိယအချက်မှာ ယူရိုဒေါ်လာချေးယူသူများ ပေါများအောင်အခြေအနေဖန်တီးပေးနိုင်ခြင်း ဖြစ်၏။ အခြားကာလတိုချေးငွေဈေးကွက်များမှထက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန် အခွင့်အရေးကောင်းများရှိခြင်းသည် ချေးယူသူ ပေါများစေလေသည်။ ပုံစံအားဖြင့် ချေးငွေအပေါ်ကွင်ယူသော အတိုးနှုန်းသည် အခြားမှယူသောချေးငွေ၏ အတိုးနှုန်းထက် သက်သာ ခြင်းကြောင့်လည်း ယူရိုဒေါ်လာငွေကိုချေးယူသူ ပေါများခြင်းဖြစ်လေသည်။ ဤသို့ဖြင့် ငွေရင်းရှာဖွေ စုဆောင်းပေးသောလုပ်ငန်းကို ငွေရင်းရှာဖွေသည့်ဖက်နှင့် ထုတ်ချေးသည့်ဖက် နှစ်ဖက်စလုံး အတွက် အကျိုးရှိအောင် ဆောင်ရွတ်ပေးနိုင်ခြင်းကြောင့် ဈေးကွက်သည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လျက်ရှိ၏။

တတိယအချက်ကား ငွေရင်းစုဆောင်းရှာဖွေပေးသောလုပ်ငန်းကို ဘဏ်များက စရိတ်သက်သာ စွာ ဆောင်ရွက် ပေးနိုင်ခြင်းဖြစ်၏။ ဘဏ်များသည် နိုင်ငံအများအပြားက သိရှိယုံကြည်သော ဘဏ် ကြီးများဖြစ်သည့်အပြင် ချေးငှားသောငွေလုံးငွေရင်း၏ ပမာဏကလည်း ကြီးမားခြင်းကြောင့် စရိတ် လည်းသက်သာ၊ ဝင်ငွေလည်း ကောင်းလေသည်။ ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်ကို ဖွံ့ဖြိုးစေသည့် ဖော်ပြပါ အချက်အလက်များကို ဆက်လက်၍ ချဲ့ထွင်လေ့လာကြရန် လိုအပ်ပေသေးသည်။

ယူရိုဒေါ်လာရန်ပုံငွေ ရရှိပုံ

၁၉၆၅ ခုနှစ်အထိ ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်အတိုးနှုန်းသည် အမေရိကပြည်တွင်းအတိုးနှုန်းထက် မြင့်ခြင်းကြောင့် အမေရိကပြည်သူပြည်သားများထံမှ ဒေါ်လာငွေများကို ဆွဲဆောင်ယူနိုင်ခဲ့၏။ ထို အချိန်အထိ အမေရိကပြည်မှ ငွေရင်းတင်ပိုခြင်းကို အတားအဆီးမရှိ လက်ခံခဲ့သဖြင့်လည်း အမေရိ က ပြည်သူ ပြည်သား များ သည် ဒေါ်လာ ငွေ ရင်း အမြော က်အမြား ကို က နေ ဒါ ဘ ဏ်ကြီး များ၌လည်းကောင်း၊ ဥရောပတိုက်ရှိ ဘဏ်ကြီးများ၌လည်းကောင်း အပ်နှံထားကြသည်။ ဒေါ်လာ အပ်ငွေများကို ကနေဒါ ဘဏ်ကြီးများက ဥရောပတိုက်ရှိ ဘဏ်ကြီးများတွင် ပြည်လည်အပ်နှံထား ကြသောကြောင့် ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်ရှိ ဒေါ်လာငွေအတော်များများကို အမေရိကပြည်သူပြည်သား များက မြှုပ်နှံထားကြသည်ကို တွေ့ရ၏။ ၁၉၆၅ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းတွင် အမေရိကပြည်ထောင်စု၏ နိုင်ငံချင်း လက်ကျန်ရှင်းတမ်း၌ ငွေရင်းစီးထွက်မှုများခြင်းကို ဟန့်တားရန် ငွေရင်းတင်ပို့ခြင်းကို အစိုရက အားမပေးခဲ့ချေ။ ထိုသဘောထားကြောင့် ဥရောပဘဏ်ကြီးများရှိ ဒေါ်လာအပ်ငွေ အမြောက်အမြားသည် အောက်ပါအတိုင်း အမေရိကပြည်သို့ ပြန်လည်းစီးဝင်ခဲ့၏။ အမေရိက ဘဏ် ကြီးများက ဥရောပဘဏ်ခွဲများရှိ ဒေါ်လာငွေများကို ပင်မဘဏ်ကြီးများက အလိုရှိကသုံးရန် ထားပေး ခြင်းဖြင့် အမေရိကပင်မဘဏ်ကြီးများသည် ယူရိုဒေါ်လာ ချေးယူသူများဖြစ်လာခြင်းကြောင့် အမေရိ က ပြည်တွင်းသို့ ငွေရင်းစီးဝင်လာမှုရှိလာ၏။ ထို့ကြောင့် လက်ငင်းအချိန်၌ ဈေးကွက်တွင်းရှိ ယူရို ဒေါ်လာများအနက် အနည်းငယ်ကိုသာ အမေရိကပြည်သူပြည်သားများက ဝိုင်ဆိုင်ကြတော့သည်။ အမေရိက ပြည်သူများဝိုင်ဆိုင်သော ယူရိုဒေါ်လာပမာဏကျုံ့သွားရခြင်း အခြားအတြောင်းရင်းတခု မှာ လက်ငင်းအချိန်၌ ဒေါ်လာငွေများကို အမေရိကပြည်တွင်း၌ ထုတ်ချေးပါက ရရှိမည်ဖြစ်သောအ တိုးနှုန်သည် ယူရိုဒေါ်လာ ဈေးကွက်၌ အပ်နှံလျှင် ရရှိသည့်အတိုးနှုန်းနီးပါးဖြစ်လာခြင်းပင်ဖြစ်၏။

ဗဟိုဘဏ်များကလည်း ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်၌ ဒေါ်လာငွေအမြောက်အမြား အပ်နှံခဲ့ကြ၏။ ဗဟိုဘဏ်နှင့် အစိုးရငွေကြေးအဖွဲ့များက အပ်နှံခဲ့သော ဒေါ်လာငွေပမာဏသည် ဈေးကွက်ရှိ စုစုပေါင်း ဒေါ်လာငွေပမာဏ၏ သုံးပုံတပုံရှိသည်ဟု ခန့်မှန်းရပေသည်။ ဗဟိုဘဏ်များနှင့် အစိုးရ ငွေကြေး အဖွဲ့အစည်းများက လက်ဝယ်ရှိသော ဒေါ်လာငွေကို အမေရိကပြည်၌ ရင်းနှီးလျှင် သော်လည်းကောင်း၊ အမေရိကဘဏ်များ၌ အပ်နှံလျှင်သော်လည်းကောင်း ရရှိသောအတိုးနှုန်း နည်းပါးသောကြောင့် လန်ဒန်မြို့နှင့် ဥရောပနိုင်ငံရှိဘဏ်များ၌ အပ်နှံကြရောမှ ယူရိုဒေါ်လာငွေရင်း ရရှိလာခြင်း ဖြစ်၏။

ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်များကလည်း ဥရောပဘဏ်ကြီးများတွင် ဒေါ်လာငွေများ အပ်နှံ ကြလေသည်။ ယင်းသို့ အပ်နှံသော ဒေါ်လာငွေများမှာ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်တို့က အောက် ပါအတိုင်း ရရှိထားကြသည်ငွေများဖြစ်သည်။ ပြည်တွင်းအပ်နှံသူများ၏ ဒေါ်လာငွေ၊ ပြည်တွင်းအပ်နှံ သူများ၏ အခြားငွေကြေးကို ဒေါ်လာငွေဖြင့်လဲလှယ်ထားသော ဒေါ်လာငွေ၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဘဏ်ပိုင်း တိုင်းရင်းသားငွေကြေးကို ဒေါ်လာဖြင့် လဲလှယ်ထားသော ဒေါ်လာငွေနှင့် ဘဏ်က ယူရို ဒေါ်လာဈေးကွက်ရှိ အခြားဘဏ်များမှ အတိုးနှုန်းသက်သာသောကြောင့် ချေးယူထားသောဒေါ်လာ ငွေ စသည့်တို့ဖြစ်သည်။ ကူးသန်း ရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်များသည် ထိုသို့ရရှိထားသော ဒေါ်လာငွေ များကို အမြတ်ရရှိရန်အတွက် ဥရောပတိုက်ရှိ ဘဏ်ကြီးများတွင် အပ်နှံခြင်းဖြစ်သည်ကို တွေ့ရပေ သည်။ ယူရိုဒေါ်လာအပ်ငွေများအပေါ်မှရှိသော အတိုးနှုန်း သည် ယင်းတို့၏ နိုင်ငံတွင်း၌ ကာလတို အာမခံစာချုပ်များ ဝယ်ယူကိုင်ဆောင်ထားရာမှရှိသော အတိုးနှုန်းထက် မြင့်သောကြောင့် ဒေါ်လာငွေ များကို အပ်နှံကြခြင်းဖြစ်၏။ ထို့ပြင် ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်တွင် ကာလတိုရင်း နှီးမြှုပ်နှံမှုသက်တမ်း အမျိုးမျိုးရှိသောကြောင့် ယင်းတို့၏ ငွေဖြစ်လွယ်မှုအခြေအနေအတွက် အထောက်အကူ ရစေရန် အပ်နှံခြင်းလည်းဖြစ်၏။ လန်ဒန်ငွေဈေးကွက်မှတွဲလျှင် ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်သည် ငွေဖြစ်လွယ်မှုရှိ သည့် မြှုပ်နှံရန်အခွင့်အရေးကောင်းများကို များစွာပေးပေသည်။ ထို့ကြောင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဘဏ်များက ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်တွင် ထိုထိုလားလား ငွေရင်းမြှုပ်နှံသူများအဖြစ်ပါဝင်လာနိုင်ကြ သည်ကို တွေ့ရ၏။

အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းကြီးများ အထူးသဖြင့် နိုင်ငံခြားကုန်သွယ်ရေးကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိ သော လုပ်ငန်းကြီး များသည် ယင်းတို့၏ဝိုလျှံလက်ကျန် သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းခွင်ငွေရင်းရန်ပုံငွေ (working-capital fund) ကို ဒေါ်လာငွေဖြင့် ထားပါက အကျိုးရှိကြောင်း သိရှိကြ၏။ ဒေါ်လာငွေ ရှိပါက ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်တွင် မြှုပ်နှံခြင်းဖြင့် ဝင်ငွေ ရနိုင်ကြသည်။ နိုင်ငံချင်းကုန်သွယ်ရေး အတွက် အပေးအယူကို ဒေါ်လာငွေဖြင့် ပြုလုပ်ကြသည်ကများသော ကြောင့်လည်း ဒေါ်လာငွေကို ကိုင်ဆောင်ထားလိုကြပေသည်။

ဘဏ်မဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများကလည်း ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်တွင် ဒေါ်လာအပ်နှံကြ၏။ ပုံစံ။ ။ အာမခံကုမ္ပဏီကြီးများသည် အမေရိကပြည်ထောင်စုအတွင်း အာမခံလုပ်ငန်းအတော်များ များရှိသဖြင့် ရရှိသော ဒေါ်လာငွေများကို ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်၌ မြှုပ်နှံကြ၏။

ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်က ယူရိုဒေါ်လာငွေရင်းရရှိပုံ တမျိုးရှိသေး၏။ စီးပွားရေးကော်ပိုရေးရှင်း ကြီးများသည် လိုအပ်သောငွေရင်း ရရှိရန် ကာလရှည်အာမခံစာချုပ် (long-term security) များ ထုတ်ရောင်းကြသည်။ ဤသို့ရောင်းချကြရာ၌ ငွေရင်းလိုအပ်သောအချိန်မတိုင်မီတင်ကြို၍ ကာလ ရှည်အာမခံစာချုပ်များကို ထုတ်ရောင်းကြသည်။ ရရှိသော ငွေကြေးကို ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်တွင် တွောမြှုပ်နှံထားကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် ကာလရှည် အတွက်ငွေရင်းသည် ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်တွင် ကာလတိုချေးငွေအတွက် အသုံးပြုနိုင်သည့် ဒေါ်လာ ငွေရင်းများအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲခဲ့၏။

စတာလင်ငွေပိုင်သော ဗဟိုဘဏ်နှင့် အခြားအဖွဲ့ အစည်းများသည်လည်း အလားတူပင် ယူရို ဒေါ်လာဈေးကွက်၌ အကျိုးရှိစွာ အပ်နှံနိုင်ကြ၏။ ယင်းတို့အပ်နှံကြခြင်းကြောင့် ဈေးကွက်သည် ငွေရင်းအမြောက်အမြား ရရှိ၏။ အခြားလဲထှယ်လွယ်ငွေကြေးများကို ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်၌ မြှုပ်နှံ သည့်ပုံစံမှာ ဒေါ်လာနှင့်စတာလင် မြှုပ်နှံ သည့်ပုံစံနှင့် ပိုင်ဆိုင်သူအမျိုးအစားတူညီမည်မဟုတ်ချေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဗဟိုဘဏ်များနှင့် အစိုးရငွေ ကြေးအဖွဲ့အစည်းများသည် စတာလင်နှင့် ဒေါ်လာငွေမှလွဲ၍ အခြားလဲထှယ်လွယ်ငွေကြေးများကို ကိုင်ဆောင် ထားကြ မည်မဟုတ်သောကြောင့် ဖြစ်၏။

ယူရိုဒေါ်လာများကို အသုံးချပုံ

ယခုဆက်လက်၍ ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်၌ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန် အခွင့်အရေးကောင်း များစွာရှိ ကြောင်း ဖော်ပြလိုပေသည်။ ဒေါ်လာ သို့မဟုတ် ငွေကြေးတမျိုးမျိုးကို ဥရောပတိုက်ရှိ ဘဏ်တခုခု တွင် အပ်ငွေအဖြစ် ထားရာမှအစပြု၍ ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်၌ ယူရိုဒေါ်လာရရှိလာကြောင်းကို တွေ့ ခဲ့ရပြီး ဖြစ်၏။ ထိုယူရိုဒေါ်လာ ငွေများအနက် အချို့အဝက်ကို ဘဏ်များက ဘဏ်လုပ်ငန်း ထုပ်ဆောင်ရာတွင် အသုံးပြု၏။ ကျန်ဒေါ်ထာငွေများ ကို အထက်ပါအတိုင်း အသုံးပြုပြန်၏။ ဤသို့ လုပ်ဆောင်ခြင်းသည် ယူရိုဒေါ်ထာများကို နည်းနှစ်မျိုးဖြင့် အသုံးချ ပြီးသားဖြစ်စေသည်။ နည်းတမျိုး မှာ ယူရိုဒေါ်ထာများကို ဘဏ်မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်များသို့ ကုန်သွယ်ရေးလုပ်ဆောင်ချက် အတွက်သော်လည်းကောင်း၊ စက်မှုလုပ်ငန်းအတွက်သော်လည်းကောင်း ငွေရင်း အဖြစ်ထုတ်ချေး ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤနည်းဖြင့် ကုန်သွယ်ရေးအတွက်ငွေကြေးနှင့် စက်မှုလုပ်ငန်းအတွက်ငွေ ကြေးတို့ကို ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်မှ ဈေးယူရရှိနိုင်လေသည်။ အခြားနည်းတမျိုးမှာ ဘဏ်များက ယင်းတို့၏ သီး သန့်ငွေအခြေအနေကိုလည်းကောင်း ထောက်ပံ့ရန် အသုံးပြုခြင်း ဖြစ်သည်။ ဘဏ်များ၏ သီးသန့်ငွေအခြေအနေနှင့် ငွေဖြစ်လွယ်မှ အခြေအနေတို့ကို မြှင့်တင်ခြင်းဖြင့် ယူရို ဒေါ်ထာငွေဈေးကွက်၏ ဇွံ့ဖြိုးမှုကို တိုးပွားစေနိုင်ပြန်သည်။ သို့ရာတွင် လက်တွေ့၌မှ ယူရိုဒေါ်လာများကို စက်မှုလုပ်ငန်းအတွက်ငွေကြေးအဖြစ်ထက် ကုန်သွယ်ရေးအတွက် ငွေကြေးအဖြစ် ဝိုမိုအသုံးများကြောင်း တွေ့ရပေသည်။

ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးအတွက် ငွေကြေးအပေးအယူကို ဒေါ်လာငွေဖြင့်လည်းကောင်း၊ စတာလင် ငွေ ဖြင့်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ကြသည်ကများ၏။ ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးအနည်းငယ်ကိုမူ အနောက် ဥရောပ နိုင်ငံများ၏ ငွေကြေးများဖြင့် အပေးအယူပြုလုပ်ကြ၏။ ထိုကြောင့် ပြည်တွင်း၌ငွေကြေး ချေး ယူ သည့်အတွက်ပေးရသော အတိုးနှုန်းသည် ယူရိုဒေါ်လာချေးယူသည့်အတွက်ပေးရသော အတိုး နှုန်းထက် မြင့်သောအခါ၌ အချို့သောသွင်းကုန်လုပ်ငန်းရှင်များသည် ယူရိုဒေါ်လာများကို ချေးယူ ကာ နိုင်ငံခြားမှသွင်းကုန်များအတွက် ငွေပေးချေကြသည်ကို တွေ့ရ၏။ ယူရိုဒေါ်လာချေးသည့် အတွက် ပေးရသော အတိုးနှုန်းသည် ပြည်တွင်း ငွေကြေးချေးသည့်အတွက် ပေးရသော အတိုးနှုန်း ထက် သိသိသာသာ သက်သာလေသည်။

ို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များကလည်း ကုန်တင်ပို့လိုက်သောအချိန်နှင့် ကုန်ဖိုးကို ဒေါ်လာ သို့မဟုတ်စ တာလင်ငွေဖြင့် ရရှိမည့်အချိန်ကြားကာလအတွက် ငွေကြေးရရှိရန် ပြည်တွင်းငွေကြေးဈေးကွက်တွင် မဈေးယူပဲ ဒေါ်လာ ငွေကြေးကို ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်မှ ဈေးယူကြလေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆို သော် ဒေါ်လာငွေကို ယူရို ဒေါ်လာဈေးကွက်မှ ဈေးယူခြင်းက ပြည်တွင်းတွင်ဈေးယူခြင်းထက် ဘက် သာသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဤသို့လျှင် သွင်းကုန်ပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များသည် အတိုးနှုန်းသက်သာ ငွေကြေးကို ဈေးယူကြသောကြောင့် ယူရိုဒေါ်လာများသည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကုန်သွယ်ရေး အတွက် အသုံးများသောငွေကြေး ဖြစ်လာ၏။ ဤဆန်းစစ်တွေ့ရှိချက်မှ ကောက်ချက်ချနိုင်သည်မှာ ယူ ရိုဒေါ်လာဈေးကွက်၏ လုပ်ဆောင်ချက်အများ အပြားသည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကုန်သွယ်ရေး အတွက် ငွေကြေးစိုက်ထုတ်ပေးသည် လုပ်ဆောင်ချက်များ ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်ဟူ၍ ဖြစ်၏။

ထူ ရို ဒေါ်လာ များ ကို အ ပြည်ပြည်ဆို င်ရာ ကု န်သွ ယ်ရေး ၌ မ သုံး သော အ ချိန်အ အ ခါ များ ၌ ကု န်သွ ယ်ရေး လု ပ်င န်း မ ဟု တ်သည့် စ က်မှု လု ပ်င န်း သ စ်များ ထူ ထော င်ရ န်လ ည်း ကော င်း ၊ အာမခံစာချုပ်အသစ်များ ဝယ်ယူရန်လည်းကောင်း အသုံးပြုသည်။ ပုံစံအားဖြင့် အီတလီ၊ ဂျာမနီနှင့် အမေရိကပြည်တို့ရှိ စီးပွားရေးကော့် ပိုရေ ရှင်းကြီးများသည် ယူရိုဒေါ်လာနှင့် အခြားငွေကြေးများကို ရေးယူ အသုံးပြုကြသည်။ လွန်ခဲ့သည့် တနှစ် နှစ်နှစ်အတွင်းက အမေရိပြည်ထောင်စုသည် ယင်း၏စီးပွားရေး ကော်ပိုးရေးရှင်းများအား ပြည်ပမှ ချေးငွေယူရန် အားပေးခဲ့၏။ အားပေးခဲ့သည့် အကြောင်းရင်းမှာ အမေရိကပြည်ထောင်စု၏ နိုင်ငံချင်းလက်ကျန် ရှင်းတမ်းတွင် လိုငွေပြနေခြင်းကို ပြုပြင်ရန် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ပြည်တွင်းချေးငွေနှင့် ယူရိုဒေါ်လာ ချေးငွေတို့၏ အတိုးနှုန်းတို့သည် ခြားနားလျက်ရှိသောကြောင့် ပြည်တွင်းချေးငွေပေါ်လစီ၏ထိရောက်မှုကို ပျက်ပြားစေနိုင်သည်။ အထူး သဖြင့် တိုင်းရင်းသားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များသည် ယူရိုဒေါ်လာငွေများကို ပြည်တွင်းစီးပွားရေး လုပ်ငန်းအတွက် အလွယ်တကူ ချေးယူနိုင်နေသရွေ့ ကာလပတ်လုံး ပြည်တွင်း ချေးငွေပေါ်လစီကို လျှစ်လျူရှုနိုင်သည်။ ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်၏ လုပ်ဆောင်ချက်များသည် နိုင်ငံ၏ အကျိုးအတွက် နိုင်ငံ၏ချေးငွေကို ထိန်းသိမ်းရန်ထားရှိသောပေါ်လစီကို လျစ်လျူရှုနိုင်သောအခြေအနေကို ပေးသော ကြောင့် အချို့သော နိုင်ငံများက ယူရိုဒေါ်လာများကို ပြည်တွင်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ချေး ယူခြင်းကို ပိတ်ပင်လိုကြ၏။ ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်ရှိဘဏ်များက ယူရိုဒေါ်လာဈေးငွေအပေါ် ယူ သောအတိုးနှုန်းသည် ထိုဘဏ်တို့က ပြည်တွင်းချေးငွေအပေါ်ယူသော အတိုးနှုန်းထက်နည်းကြောင်း တွေ့ရ၏။ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်များကဖက်ကကြည့်လျှင် အတိုးနှုန်းသက်သာမှုကြောင့် ယူရိုဒေါ် လာဈေးကွက်မှဈေးငွေကိုယူရန် အာသိသပြင်းပြကြ၏။ ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်ရှိခြင်းကြောင့်လည်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များသည် အပြည်ပြည်ရှိဘဏ်များမှ ချေးငွေယူနိုင်ခွင့်ရှိလာကြ၏။ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်များက ပြည်ပမှချေးငှားကြလျှင် အပြည်ပြည်ရှိဘဏ်များ၏လုပ်ငန်းလည်း တိုးပွားလာ ကာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဘဏ်လုပ်ငန်း ကျယ်ပြန့်လာနိုင်သည်။ သို့သော်လည်း ပြည်တွင်းချေးငွေး ပေါ်လစီ၏ ထိရောက်မှု ပျက်ပြားသောကြောင့် မိမိတို့၏နိုင်ငံကို ယူရှိဒေါ်လာဈေးကွက်၏ ဩဇာသက် ရောမှုမှ ကာကွယ်သင့်သည်ဟူသောအမြင်ရှိသည့် နိုင်ငံများလည်းရှိ၏။ သို့ရှိစေကာမှ ထိုအမြင်မျိူးရှိ သည့်နိုင်ငံများကပင်လျှင် သွင်းကုန်ပို့ကုန်နှင့် သင်္ဘောကုန်တင်ခအတွက် ယူရိုဒေါ်လာချေးယူသုံးစွဲ ခြင်းကိုမူ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကုန်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းရှင်များအတွက် အကျိုးရှိသဖြင့် လက်ခံကြလေ သည်။ ပုံစံအားဖြင့် ပြင်သစ်နှင်ဆွီဒင်နိုင်ငံတို့သည် ပြည်တွင်းစီးပွားရေးအတွက် ယူရိုဒေါ်လာချေးယူ မှုကို ကန့်သတ်ကြသည့် နိုင်ငံများဖြစ်လင့်ကစား ကုန်သွယ်ရေးအတွက်ချေးယူမှုကိုမှ လက်ခံကြလေ သည်။

တဖက်၌ ကား ဘဏ်လုပ်ငန်းကျယ်ပြန့်လာသဖြင့် ဘဏ်ချင်းပြိုင်ဆိုင်လုပ်ကိုင်မှုကို ကြိုက်နှစ်သက်ကြသည့်နိုင်ငံများလည်း ရှိ၏။ ပုံစံအားဖြင့် အီတလီနိုင်ငံ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဘဏ်လုပ်ငန်းပြိုင်ဆိုင်လုပ်ကိုင်မှုကြောင့် ပြည်တွင်းချေးငွေအတိုးနှုန်းပင် ကျဆင်းလာသောကြောင့် ဖြစ်၏။ ပြည်တွင်းတွင် ငွေကြေးချေးငှားနေသော ပြည်တွင်းဘဏ်ငယ်များ၏အတိုးနှုန်းပင် ကျဆင်း လာပြီးလျှင် ပြည်တွင်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အားပေးသောကြောင့် နှစ်သက်ခြင်းဖြစ်၏။ ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်၏ နိုင်ငံအသီးသီးအပေါ်ကျရောက်သည့် အကျိုးသက်ရောက်မှုများနှင့် ယင်းအကျိုးသက်ရောက်မှုများအပေါ် သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံအစိုးရများ၏ သဘောထားများကို ထောက် သော် အစိုးရ၏အကူအညီအထောက်အပံ့ တစုံတရာမပါပဲ ပေါ်ပေါက်လာသည့်ဈေးကွက်ပင်ဖြစ် သော်လည်း ယင်းဈေးကွက်၏အပြုအမူနှင့် နိုင်ငံအပေါ်ကျရောက်သည့် အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို နိုင်ငံအစိုးရများက အကဲခတ်လျက်ရှိကြောင်းမှာ ထင်ရှားလေသည်။

အကျိုးသက်ရောက်မှုများ

ယူ ရို ဒေါ်လာ ဈေး ကွ က် ၏ လု ပ်ကို င်ဆော င်ရွ က်မှု တို့ သည် နို င်ငံ အသီး သီး အ ပေါ် အ ကျိုး သက်ရောက်မှုရှိ၏။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာငွေကြေးစနစ်အပေါ် အရေးပါသည့်အကျိုးသက်ရောက်မှု သုံး ရပ်ကိုဖော်ပြလိုပေသည်။

ပထမအကျိုးသက်ရောက်မှုသည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာငွေကြေးစနစ်တွင် ဒေါ်လာ၏အခြေအနေ ပိုမိုခိုင်မာလာခြင်း ဖြစ်၏။ ဒေါ်လာကို လက်ဝယ်ထားလျှင်လည်းကောင်း၊ ချေးငှားလျှင်လည်းကောင်း ယခင်ကထက်ပိုခိုအကျိုးရှိသောကြောင့် ဒေါ်လာငွေသည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာငွေကြေးစနစ်တွင် စ တာလင်ငွေထက်အရေးပါသော နိုင်ငံခြားငွေကြေးတရပ်ဖြစ်လာ၏။ ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်၌ ဒေါ်လာ ငွေအတွက် အတိုးနှုန်းပိုမိုရရှိနိုင်ကြသောကြောင့် ဒေါ်လာငွေကို ယခင်ကထက် လက်ဝယ်ထားလို ကြ၏။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကုန်သွယ်ရေးနှင့် အခြားကိစ္စရပ်များအတွက် ဒေါ်လာငွေကို အများအပြား အသုံးပြုလျက်ရှိကြသောကြောင့် ဒေါ်လာများကို ရွှေအဖြစ်သို့လွှဲပြောင်းမှ နည်းပါးလာသည်။ ဤ နည်းအားဖြင့် အမေရိကပြည်ထောင်စု၏လက်ဝယ်ရှိ ရွှေအခြေအနေကို မဆုတ်ယုတ်စေရန် ကာ ကွယ်လျက်ရှိ၏။

ဒုတိယအကျိုးသက်ရောက်မှုမှာ နိုင်ငံချင်းငွေပေးငွေယူလက်ကျန်ရှင်းတမ်း၏ လိုငွေရှာခြင်းနှင့် ဝိုငွေမြှုပ်နှံခြင်းတို့တွင် အထောက်အကူပေးခြင်းဖြစ်၏။ ပုံစံအားဖြင့် နိုင်ငံချင်းငွေပေးငွေယူ လက်ကျန်ရှင်းတမ်း၌ ခေတ္တလိုငွေရှိသောနိုင်ငံများသည် မိမိတို့၏ သီးသန်းနိုင်ငံခြားငွေရန်ပုံမှ ထုတ်ယူသုံးစွဲရန်မလိုပဲ ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်မှချေးယူပြီးလျှင် ထိုလိုငွေကို ဖြည့်စွက်နိုင်လေသည်။ ၁၉၆၃-၆၄ ခုနှစ်တွင် အီတလီပြည်ဗဟိုဘဏ်က အီတလီကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်များအား ယူ ရိုဒေါ်လာဈေးကွက်မှ ဈေးယူစေပြီးလျှင် သွင်းကုန်များအတွက် ငွေဈေးစေခဲ့သည့်အတွက် ထိုနှစ် အဖို့ အီတလီပြည်၏ လက်ကျန်ရှင်းတမ်းလိုငွေကြောင့် သီးသန့်ရန်ပုံငွေမှ ထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်းမပြုရပဲ ရှိခဲ့၏။ အကယ်၍သာ ယူရိုဒေါ်လာများဈေးယူရန်ခွင့်မပြုခဲ့လျှင် လက်ကျန်လိုငွေကြောင့် ငွေရင်းစီး ထွက်မှ ရှိချေမည်။ သီးသန့်နိုင်ငံခြားငွေရန်ပုံလည်း လျော့နည်းသွားချေမည်။ တဇက်၌လည်း နိုင်ငံ ချင်းလက်ကျန်ရှင်းတမ်းဝိုငွေရှိသောနိုင်ငံများအဖို့ ဝိုငွေများကြောင့် ပြည်တွင်းငွေကြေးအခြေအနေ အပေါ် ကျရောက်မည့် အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို ဖယ်ရှားနိုင်သည်။ ထို့ပြင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကုန်သွယ်မှုမှ အထားတင်ရရန်ငွေများကို ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်၌ တိုက်ရိုက်သော်လည်းကောင်း၊ ဘဏ်စနစ်မှတဆင့်သော်လည်းကောင်း အပ်နှံခြင်းဖြင့် ပြည်တွင်းငွေဖောင်းပွမှုကို ကာကွယ်နိုင်လေ သည်။ ၁၉၆ဝ ပြည့်နှစ်များ၏ စောစောဝိုင်းတွင် ဂျာမနီပြည်သည် လက်ကျန်ရှင်းတမ်းဝိုငွေ၏ ငွေဖောင်းပွခြင်းအကျိုးသက်ရောက်မှုကို ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်ကိုအသုံးပြုကာကွယ်ခဲ့၏။ ထို့အတူ ပင် အီတလီပြည်ကလည်း ၁၉၆၅-၆၆ ခုနှစ်တွင် ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်ကို အသုံးပြုခဲ့ဖူး၏။

တတိယအကျိုးသက်ရောက်မှုကား အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကာလတိုချေးငွေဈေးကွက် ပေါ်ပေါက် လာခြင်းနှင့် ပြည်တွင်းကာလတိုအတိုးနှုန်းများအပေါ် အခြေမတည်သည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကာလ တို ချေးငွေ အတိုးနှုန်းများ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်၏။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအတိုးနှုန်းများဟူ၍ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းသည် တိုင်းပြည်များ၏ ပြည်တွင်းအတိုးနှုန်းခြားနားမှုကို လျော့စေသည်ဖြစ်၍ ချေးငွေယူသူပေါများအောင် အားပေးလေသည်။

ဖော်ပြ ပါ အကျိုးသက်ရောက်မှုသုံးရပ်အပြင် အခြား အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို လည်း ဆက်လက်ဖော်ပြလိုပေသေးသည်။

ယူရိုဒေါ်လာဈေးကွက်သည် ကမ္ဘာတွင်ရှိသော ငွေကြေးအရင်းအနှီးများကို ယခင်ကထက် ကမ္ဘာအနှံ့အပြားတွင် အသုံးချနိုင်အောင် အခြေအနေဖန်တီးပေးကြောင်း တွေ့ရ၏။ ဤသို့သော အခြေအနေကို ဖန်တီးပေးသောကြောင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငွေပေးငွေယူစနစ်တွင် ငွေဖြစ်လွယ်မှုမ လုံလောက်ခြင်းကို ပြုပြင်ရာကျပေသည်။

အပ်နှံထားသောနိုင်ငံခြားငွေများကို လက်လွှဲပြောင်းခြင်း၊ ချေးငှားခြင်း ပြုလုပ်သောကြောင့် အပ်ငွေများကို အလဟဿမထားပဲ အကျိုးရှိစွာအသုံးချနိုင်ရကား သာမန်အချိန်၌ ငွေဖြစ်လွယ်မှုကို အထောက်အပံ့ပြုပြန်သည်။ သို့ရာတွင် ငွေကြေးအကျပ်အတည်း၌ ငွေဖြစ်လွယ်မှုအခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။

ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်ကြီးများသည် အပ်နှံထားသောနိုင်ငံခြားငွေများကို ယူရိုဒေါ်လာ ဈေးကွက်၌ အချေးအငှား အလွယ်တကူပြုလုပ်နိုင်ကြ၍ ယခင်ကထက် စွန့်စားရမှုများတတ်၊ လို သည်ထက်ပို၍ ဈေးငှားမိတတ်သည်ဖြစ်၍ သတိပြုအပ်ပေသည်။

အထူးသဖြင့် ဥရောပတိုက်ရှိ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်ကြီးများသည် ပြည်တွင်း ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်လုပ်ငန်းအပြင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ် လုပ်ငန်းကိုပါ လုပ်ဆောင်လာကြပြီဖြစ်၍ နိုင်ငံများ၏ ငွေကြေးအားဏာပိုင်များက ငွေကြေးပေါ်လစီ ဖြင့် ငွေကြေးထိန်းသိမ်းရာတွင် ယခင်ကလောက်ထိရောက်မှုရှိမည် မရှိမည်ကိုလည်း အကဲခတ်သင့် ပေသည်။

ထိုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို သုံးသပ်မိကြသော အချို့နိုင်ငံများသည် ယူရိုဒေါ်လာဈေး ကွက်၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများမှ မိမိ၏နိုင်ငံကို ကာကွယ်သင့်သည်ဟူသော အမပြင်ရှိလာ သကဲ့သို့ အချို့နိုင်ငံများကလည်း မိမိတို့ရရှိမည့် အကျိုးကျေးဇူးများကို ခန့်မှန်းပြီးလျှင် ဤဈေးကွက် ကို အားပေးသင့်သည်ဟု အမြင်ရှိလာကြ၏။ လက်တွေ့တွင်ကား နိုင်ငံများသည် မိမိတို့နိုင်ငံအတွက် အခါအခွင့်သင့်သလို ရရှိမည့်အကျိုးကျေးဇူးကို မျှော်မှန်းကာ အားပေးချည်တခါ၊ ကန့်သတ်ချည်တ လှည့်ပြုလုပ်လျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရပေသတည်း။

ကျမ်းကိုးစာရင်း

- 1. Altman, O. L. "Euro-Dollars," Finance and Development. 4, 1. (March, 1967) 9-16.
- 2. Aubrey, H. G. The Dollar in World Affairs. New York. F. A. Praeger, Council on Foreign Relations, 1964. pp. 56, 60-62, 175, 221.
- Einzig, Paul. The Euro-Dollar System. London, Macmillan, 1964. Chaps. 1,
  13, 15, 16, pp. 1-17, 112-122, 132-156.
- 4. "The Statics and Dynamics of the Euro-Dollar Market," The Economic Journal, LXXI (September, 1961) 592-595.
- 5. Tether, C. "The Dollar, Har, Soft and Euro", The Banker (June, 1961) 395-4